Ч. 242 (14.139). Львів, середа 11. вересня 1935. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло". Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. — Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00 „, Піврічно 30·00 „, Річно 60·00 „. ЗА ГРАНИЦЕЮ: в Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Остаточні виборчі підсумки до сойму.

Польська Агенція Телеграфічна подає окончені підсумки недільних виборів до сойму. В трьох округах — двох у Лодзі й Острівці познанського воєвідства — вибрали тільки по одному послові. Чергові три кандидати в згаданих округах не придбали навіть по 10.000 голосів, щоб здобути мандат. Крім того в Острівці прийшло до ексцесів, підчас яких напасники знищили урну з голосами. Тому в цій окрузі повторять вибори. В Лодзі нових виборів мабуть не буде.

З числових даних виходить, що пересічна фреквенція виборців на просторі цілої Польщі 47.5%; при виборах у 1930 р. пересічна фреквенція виборців була 74.8%. Отже при теперішніх виборах фреквенція зменшилась на 27 відсотків. Найбільша фреквенція виборців була тепер на землях, заселених українцями, найменша в корінній Польщі. Тому в кількох виборчих польських округах перепали чолові кандидати уряду; в Галичині перепали колишні посли ББ д-р Зайдлер і бурмістр Коломиї Сабойда. Зі сецесіоністів з „Визволення" вийшов тільки колишній посол Татарчук. Жиди здобули 4 мандати, українці у Галичині — 14 мандатів, бо в сяніцькій окрузі перепав Володимир Соловій. Німці і білоруси залишились без мандату.

В новім соймі буде 50 послів з попереднього сойму, себто майже 20 прц. складу нового сойму, який, як відомо, має 208 послів.

Подаємо окончені виборчі підсумки тільки з трьох галицьких воєвідств.

ЛЬВІВСЬКЕ ВОЄВІДСТВО.

Управнених 1,617.529, голосувало 701.344, пересічна фреквенція 43,3 прц., в деяких округах 61.3 прц. В поодиноких округах найбільшу кількість голосів дістали і вийшли послами такі кандидати:

Округа ч. 70 Львів—місто: Ервін Вагнер — 20.[illegible]07 і д-р Еміль Зомерштайн — 16.951.

Округа ч. 71 Львів—місто: д-р Станислав Островський — 20.375 і Владислав Бирка — 16.365.

Округа ч. 72 Львів—повіт: Владислав Войтович [illegible] Василь Мудрий — 75.676.

Округа ч. 73 Сокаль: д-р Валеріян Закліка — 91.068 і адв. д-р Роман Перфецький 60.149.

Округа ч. 74 Перемишль: кн. Леон Сапіга — 72.121 і ред. Володимир Целевич — 51.790.

Округа ч. 75 Дрогобич: д-р Юрій Козіцький 39.992 і адв. д-р Степан Витвицький — 28.528.

Округа ч. 76 Самбір: Гринь Тершаковець — 45.542 і Едвард Екерт — 45.378.

Округа ч. 77 Сянік: Йосиф Остафін — 54.542, Йосиф Моравський — 40.981. Український кандидат В. Соловій перепав.

ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ВОЄВІДСТВО.

Управнених 838.613, голосувало 491.107, пересічна фреквенція 59 прц., в деяких округах 65 прц. В поодиноких округах найбільшу кількість голосів дістали і вийшли послами такі кандидати:

Округа ч. 61 Тернопіль: Станислав Відацький —73.841 і Василь Болюх — 59.051.

Округа ч. 62 Золочів: Стефан Трачевський — 102.559 і ред. Володимир Кузьмович — 95.701.

Округа ч. 63 Бережани: Тадей Шепель — 82.366, адв. д-р Степан Біляк — 72.178.

Округа ч. 64 Бучач: Витовт Жиборський — 100.998, Зиновій Пеленський — 92.751.

Округа ч. 65 Чортків: Ян Хоінський-Дзедушицький — 107.453, адв. д-р Степан Баран — 103.788.

СТАНИСЛАВІВСЬКЕ ВОЄВІДСТВО.

Управнених 795.036, голосувало 329.187, пересічна фреквенція 42 прц., в деяких округах 68,4 прц. В поодиноких округах найбільшу кількість голосів дістали і вийшли послами такі кандидати:

Округа ч. 66 Станиславів: д-р Здзіслав Стронський — 78.132, адв. д-р Іван Волянський — 62.072.

Округа ч. 67 Коломия: Іван Заваликут, адв. кандидат — 61.223, д-р Олександер Васілевський — 39.167.

Округа ч. 68 Калуш: Дмитро Великанович, емер. упр. школи — 47.743, д-р Корнило Кшечунович — 43.276.

Округа ч. 69 Стрий: д-р Бронислав Войцеховський — 96.377 і адв. д-р Корнило Троян — 94.549.

В Женеві дипльомати рятують мир.

ПРАЦІ „КОМІТЕТУ ПЯТЬОХ".

ЖЕНЕВА, 10. 9. ПАТ. Вчора пополудні в будинку секретаріяту Ліги Націй зібрався „Комітет пятьох" для італійсько-абісинського конфлікту. Присутні були предсідник Мадаріяга, мін. Бек, [illegible] Арас та Лєже, що заступав неприсутнього прем. Лаваля. Підчас нарад провірювали далі документи предложені комітетові. Потім створили спеціяльний правничий підкомітет, що дальше студіюватиме матеріяли, які предложила італійська делеґація та документи, що їх зложить абісинська делеґація.

Підкомітет збереться нині рано на перше засідання. У склад підкомітету входять: Томпсон (Англія), Ст. Кентен (Франція), Кульський (Польща), Льопес Оліван (Еспанія) і Кемаль Гусні (Туреччина).

ЗАСІДАННЯ ЗБОРІВ ЛІГИ.

ЖЕНЕВА, 10. 9. ПАТ. На вчорашній пополудневій нараді збори Ліги Націй вибрали 6 заступників предсідника зборів. По голосуванні предсідник заявив, що Франція дістала 46 голосів, Англія 41, Італія 41, Еспанія 41, Бельгія 30, Мексик 30, СССР 29. Тому віцепредсідниками зборів Ліги стали делегати: Франції, Англії, Італії, Еспанії, Бельгії і Мексику.

Потім уконституувались комісії зборів Ліги Націй та вибрано предсідників комісій.

Предсідник Ліги Націй повідомив збори, що президія зборів складатиметься з віцепредсідників зборів та предсідників комісій. З черги прийняли внески предсідника у справі розподілу тем між комісії зборів та у справі передачі деяких питань президії зборів.

По устійненні програми праць на нинішній день засідання замкнули.

ЦІЛИЙ ТИЖДЕНЬ ТРЕВАТИМУТЬ ПРАЦІ КОМІТЕТУ.

ПАРИЖ, 10. 9. ПАТ. Агенція Гавса повідомляє з Женеви, що по підготовчих працях підкомітету, що відбудуться без участи сторін, „комітет пятьох" зачне провірювати документальну сторінку питання. Потім комітет призадумається, на яких основах можна вести примирну акцію та сформулувати пропозиції для Ради. Треба завважити, що Рада щодо Абісинії розпоряджає досить широкими можливостями, бо ця держава, коли вступала до Ліги прирікла, що застосується до всіх припоручень Ліги, головно щодо скасування невільництва. Праці комітету треватимуть правдоподібно до кінця тижня. Предсідник Мадаріяґа буде по черзі конферувати з представниками Італії й Абісинії, щоб провірити можливости полагодження спору.

По соймових виборах.

Львів, 10. вересня 1935.

День 8. вересня вже поза нами. Соймові вибори пройшли на наших землях спокійно та успішно. Вже дотеперішні ще не остаточні виборчі підсумки дають багато матеріялу для деяких політичних висновків.

Перше, що впадає в вічі при розгляді даних з поодиноких округ у цілій Польщі — це те, що виборча участь на наших територіях була значно більша, ніж на корінно-польських з малими виїмками. Сталося це завдяки тій обставині, що українське населення взяло масову участь у виборах.

Друге, що увиднюється в усіх східно-галицьких виборчих округах — це те, що виборчий компроміс загал українських виборців зрозумів і своїм голосуванням його солідарно підтримав. Зате треба ствердити, що серед польських виборців проявилися дуже наглядно протикомпромісові настрої. Дуже велике число польських виборців голосувало в усіх майже округах на виключно польських кандидатів. Були такі явища і серед українських виборців. І вони в деяких випадках голосували тільки на українських кандидатів, але це діялось у дуже малій мірі. Значить, українські виборці виявили себе взагалі елементом здисциплінованим, солідарним і доказали, що для них у громадських і національних справах наймiродатнішою є воля та вказівки свого політичного проводу. Вони доказали тим, що політику свого проводу підтримують, що мають до нього повне довіря і що підуть за ним усе в загально-громадських і загально-національних справах.

Третє, що треба занотувати як окрему точку в повиборчих підсумках і висновках — це те, що через нельояльність польських виборців до компромісу ми втратили один мандат і то мандат дуже важний, а саме мандат в окрузі Сянік—Ліське—Коросно. Там польські виборці ідею виборчого компромісу просто стоптали, бо голосували виключно на польських кандидатів. Для нас усе буде загадкою, чому наш кандидат п. Соловій, що стояв там на другому місці, здобув тільки 10.000 голосів. Можнаб собі це виясняти ще хіба тим, що тамошнім чинникам ішло при виборах пере-

довсім про те, щоби цю округу взагалі позбавити українського представника та вести там далі політику відокремлювання Лемківщини. Та марні їх зусилля. Це їм не вдасться. А для нас це добра наука, щоби на будуче на ті повіти звернути якнайпильнішу увагу та якнайкраще ними заопікуватися.

Нині не маємо наміру аналізувати виборчих підсумків із цілої нашої території. На це прийде пора, коли будуть офіціяльно проголошені повні виборчі дати та цифри. Але й на основі того, що знаємо, можна сміло ствердити, що наша галасслива виборча опозиція при виборах ніякого успіху не мала. В деяких наших округах виборча участь переходила 70 відсотків управнених до голосування. Велика передвиборча праця Українського Національно-Демократичного Обєднання в терені, гідне ставлення справи нашої участи у виборах перед широкими масами виборців, ясне й переконуюче мотивування теперішньої політики УНДО зробили своє. Гасла про виборчу абстиненцію бліли та тратили в очах наших вироблених політично і вишколених національно громадян усякий глузд. Опозиція неґувала, оплюгавлювала, але поза комунал „тримаймося, не даймося" не була в силі просунутись ні на крок вперед, не могла взагалі сказати тим, кого бажала стримати від участи у виборах, чого вона хоче, як вона думає вести національну політику і до чого хоче довести наш нарід.

Усе те засудило акцію нашої опозиції на повну невдачу, а зате дало Українському Національно-Демократичному Обєднанню на внутрішньому українському фронті чергову поважну перемогу. Словом, вибори до сойму наглядно доказали, що Українське Нац.-Дем. Обєднання, як досі було, так і тепер є найавторитетнішою, найвпливовішою і найсильнішою українською громадсько-політичною, національною орґанізацією в нашому народі. І яких би там заходів не робили його українські противники та вороги в тому напрямі, щоб обезцінити та зменшити питому вагу цієї орґанізації в нашому національному житті — це їм не вдасться.

З польської преси.

Велика стаття з малим змістом.

Не має найбільший польський півофіціяльний часопис щастя до статтей на українські теми: має „Ґазета Польска" першорядних закордонних кореспондентів, першорядні літературні фейлетони, на високому рівні театральних і мистецьких рецензентів, з найповажнішими іменами економічних референтів, словом, той варшавський щоденник поруч із „Курієром Поранним" є справді сьогодні не тільки найбільшим щодо формату і скількости сторінок, але й найцікавішим щодо змісту польським часописом.

Розуміючи ваги української проблеми зазначила „Ґаз. Польска" заведенням рубрики „З української преси", веденої пристойно, обєктивно, Однак зі статтями на українські теми таки „Ґаз. Польскій" не таланить: пригадуємо собі вже одну таку статтю у часі, коли в усій польській пресі йшла широка дискусія на українські теми, — тоді передовик того півофіціяльного щоденника обмежився до погроз і образ під адресою українців. Сьогодні характер нової передової статті на ту саму тему трохи інший, а проте не менше прикрий: клепає українців по рамени, менторським тоном дає поуки та доходить до висновків, які дуже дивно вражають, коли бр[...] увагу саме той характер часопису і той [...]ний курс, який ніби взяв відповідальний [...] „Ґазету Польску" — польський уряд.

Зоветься стаття „Українська проблема" (ч. 249. з 8. ц. м.). Вона надзвичайно велика, займає майже цілу першу сторінку. Зараз у першому реченні слушно ствердкує, що „українська проблема належить без сумніву до найчільніших у внутрішній політиці Польщі". У всіх дальших виводах торкається лише Галичини. Кажучи про політичний капітал українського галицького громадянства не може стриматись від оклепаної фрази про „підбурюючу політику займанців" (розуміється: у користь українців!), — після чого широко аналізує настрої українського громадянства, знову таки промовчуючи такі найважніші чинники нац. психіки, як процес національного відродження, вплив воєнно-революційних подій 1914-17, історичні та психічні підстави зриву 1917. р. й обставини польсько-української війни. Зате автор говорить про „отрималу у спадщині після давнього проавстрійського льоялізму загумінковість, що вноможливлювала думання загально-українськими категоріями": якщо навіть погодитися з тією тезою (якій яскраво перечить акт 3-го січня 1919. і повна перемога всеукраїнської течії в українській політичній думці над партикулярною течією), — *то як виглядає послідовність автора, що в сьогоднішньому упадку тієї „загумінковости" бачить ніби шлях до „розвязування спільних потреб району чи то у розмірах волости чи воєвідства, в імя спільного добра цілого населення і надрядних потреб держави"?! Чи справді правильне розуміння „всеукраїнських категорій думання"?!*

Задалеко теж автор пішов, рішуче задалеко, в апотеозуванні післятравневої національної політики, тимбільше, що чейже вже й самі післятравневі міністри, не кажучи про поважну санаційну публіцистику, признали факт зроблених у післятравневому періоді „помилок". При цій нагоді автор відцекується „грізних для суспільности держави автономістичних оман", та як на доказ надзвичайної толерантности національної політики покликується на те, що „(державна ідея) не вимагає з їх (роз. українців — прим. Ред.) сторони зречення з найістотніших прикмет національної окремішности, якими є: мова, віроісповідання і обичай, підстави власної культурної індивідуальности" Аж надто обережно висловлюється автор про „деякі духові і матеріяльні вартости", які може дістати „національна меншина" у межах польської держави. Зате задалеко загнався автор, коли у пригадці репресій проти українського запілля зазначив, що не втратили на цьому нічого „громадянські права загалу". Ш. автор видно призабув, скільки енерґії української преси і всього українського орґанізованого громадянства пішло на поборювання офіціяльної думки про кругову поруку і скільки лиха навела українцям практично приворовлювана теза збірної відповідальности! Міг теж дуже добре ш. автор дарувати собі і своїм читачам пригадку про заслуги політичної адміністрації на українських теренах за цілих останніх 10 літ: цими пригадками, в яких нема ні одного застереження проти промахів, примушує ш. автор читачів до пригадки 1930-го року і всього того *фактичного* стану річей, створеного законодавством і розпорядками, який панує по нинішній день...

Кінчить автор свою обширну статтю міркуваннями про доконаний зворот у настроях українського громадянства. Автор слушно добачує львину частину праці щойно вепереді, але (як уже згадано) обмежує свої бажання направи польсько-українських відносин до „району", волости чи воєвідства". Головне джерело трудношів бачить у психічних настроях, у „взаємних упередженнях та замітах"...

Признаємось, що така стаття на такому місці мало причиняється до направи відносин. Такі статті радше знеохочують, ніж заохочують шукати розвязки міжнаціональних спорів у спокійних розмовах. Такі статті відбирають той спокій, бо лише дратують, ображають і обезцінюють. Якщо автор тієї статті і мав добру волю, то проявив її у формі дуже нещасливій.

—o—

Ґордійський вузол.

АБІСИНСЬКА СПРАВА.

IV. АБІСИНІЯ, СТРАТЕҐІЧНИЙ ОГЛЯД ТЕРИТОРІЇ Й НАСЕЛЕННЯ.

Абісинія має яких 1.100 тис. кв. кільометрів простору та від 10—12 міліонів населення, отже простором вона більш як удвоє більша від Італії, але густота населення мала: між 10 та 15 людей на кв. км., при чому населення зосереджене головно здовж водяних джерел, де кращі умовини життя.

Поверхня Абісинії там, де стикаються кордони Італійського Сомалі, Абісинії та британської східної Африки поділяється на високу плоскішину — 500—1000 метрів, що повільно спадає до Індійського океану, та на високу гористу країну, де найнижча частина є на висоті 1200, 1500 метрів, а найвищі точки над 4000 метрів. Населені місця лежать теж на значній висоті, впр. найбільші міста, Адіс-Абеба (25 тисяч населення) столиця, на 2200 метрів, гори, що її оточують на 3000 метрів. Гарар на 1500 м., Анкобер на 3000 м. Гондар 2500 м.

Гориста частина Абісинії, що прилягає до кордонів Еритреї, уявляє собою дику країну, страшенно перерубану, без шляхів для транспорту на колесах, з глибокими крутобічними вибоїнами та багнистими, чи то безводними пісковими площами, ще й пересіченими гористими пасмами. Всюди, де лише є вода непрохідні ліса. У горах багато природних печер, інколи заселених.

Напроти цього рівна частина, що межує з італійським та британським Сомалі, переважно безводна пустеля. Ріки є лише в тих місцях, де зосереджується життя. Частина, вкрита галькою та пісками дозволяє тільки на 5 місяців від вересня на колесний рух. Зокрема вигідні для руху долини рік, що впадають до Індійського океану, вздовж яких у суху пору року повстають нібито природні шляхи, що повільно підносяться вгору до внутрішньої частини території. Рідкі ліса лише вздовж річищ.

Одна кліматична властивість Абісинії надає велике значіння тій добі, коли можна вести операції: в Абісинії, на всій її території панують від 4—6 місяців дощі, такі, що часом переходять у цілоденні зливи і хмароломи. Від цих дощів змінюється ввесь вигляд країни. На рівнішій частині Абісинії, що йде до Індійського океану, безводні пустелі перетворюються в озера з розмоклим ґрунтом, який не дозволяє на ніякий рух. Ріки виливають тоді з берегів і шумливі їх бистрини не дозволяють ані на їх перехід, ані на будову яких мостів, бо повінь забрала би їх негайно.

У гористій частині, заглибини перетворюються в ревучі потоки, ліси наповнюються випарами й такою зеленою мрякою, що не видко на кілька кроків; безводні простори розмокають і стають непрохідні, а всі штучні, тимчасові будівлі знищені.

Після періоду дощів майже місяць висихає поверхня і тоді панує всюди страшна малярія, дошкулюють москіти та мряка.

Отже бачимо, що кліматичні умовини обмежують час боєвих операцій, особливо для европейців на 5 місяців, після чого військо, якщо операції незакінчені, може опинитися в критичному стані.

Застосування модерних засобів боротьби: літаків, моторизованих частин і газів, навіть у суху частину року на гірській частині Абісинії буде обмежене місцевими умовинами, бо для літаків нема обектів-міст, а до того місцевість дає багато можливостей заховатися від нападу моторам, навіть танкам, не дуже легко буде лізти на крутовини в заглибини, а ліся та кущі не дозволяють використати відповідно вогневу силу. Видається парадоксальним, що в лісі вояк із луком на 20—30 метрах відступу, рівносильний воякові з автоматичною зброєю, ба навіть міцніший від нього, бо лекше сховається. Не диво, що італійські вояки озброюються в Еритреї звичайними деревляними обитими шкірою щитами від стріл. Не такі то добрі виглядм там для газів. Масово випускати їх у пралісі, на багнах і коло гибалків, це зайва витрата, бо вони далеко не підуть. Лишається можливість уживати газів при близьких зударах і при ручних гранатах, що в умовинах надзвичайно перерубаної місцевости не завжди буде нагода. Зате в рівній частині, в суху пору року можна вжити всіх модерних засобів боротьби.

Таким робом місцеві умовини показують, що для наступу, але лише в суху частину року, коли вживати модерних засобів боротьби, краще взяти напрямок від Індійського океану, але

... бік гірший ум... вами зрошення та температурою.

Населення має ріжні властивости на цих двох ріжних частинах території.

Треба зазначити, що населення Абісинії не є монолітом, наче держави без національних меншин; воно складається з ріжних племен, що не ріжняться значно етнографічно, але ріжняться традиціями, способом життя і вдачею. Найбільше ріжняться племена рівнинної частини від племен гористої частини. На рівнині, це племена народу Сомалі, того, що заселює італійські та англійські володіння, племена Голіско, кочевики, не мають постійних осель та мандрують, не визнаючи кордонів, від пасовиська до пасовиська. Саме з огляду на їх мандрівки та постійні сварки, що вирішаються часом збройними сутичками, вийшов відомий інцидент з Уаль-Уаль, який став для Італії притокою до війни.

СУНІТИ ТА ШІТИ ... МАГОМЕТ...И.

На гористій частині племена властиво абісинські живуть так як на Гуцульщині, себто мають постійні оселі, але на деякі частини року виходять з худобою до інших місць, де кращі умовини паші, де є справлені грунти і деякий промисл, головно лісовий, попри полювання і скотарство. Звичайно абісинські оселі це примітивні легкі будівлі, села невеликі, далеко розкинені, що зовсім не дбають за злуку, лише торговельні шляхи, якщо їх можливо так назвати, мають деякі штучні комунікаційні засоби, деревляні переходи через багнища, спуски до вибалків, легенькі містки, по яких може переїхати кінь. Мешканці християни. Населення всюди рідке, одначе на рівнині значно рідше, ніж у гірській частині.

Ген. штабу генерал-хорунжий
Всеволод Петрів.

Образки із нашого західного відтинку.

Грибів, вересень 1935.

Кружляє в нас уперта чутка, що криницький „Лемко“ перестає виходити... з браку фондів. Новосандецький, горлицький і ясельський старости, які мали давати на цю ціль по 100 зол. місячно, перестають далі „Лемка“ фінансувати, тому що переконалися, що його „діяльність“ показується зайвою, ба навіть шкідливою. Лемки почуваються українцями. Польські рішаючі чинники, що далися хвилево заманити відомою поведінкою гуртка москвофілів, переконуються, що у факті, що лемки щораз більше освідомляються національно у бік українства, нема для поляків ніякої небезпеки, а відносно винародовлення лемків, як показують численні приклади з історії хочби й польського народу, це зайвий труд.

Довголітня „виховавча“ роля всіляких ендецьких і неендецьких „Кур'єрків“, які ніколи не то що річевої й обєктивної статті не надрукували, але навіть вірної інформації про український нарід не подали, викопала була глибоку пірву між польським та українським громадянством. Підтверджує це хочби отсей вирізок з дійсности, живцем перенесений на сторінки „Діла“ з далекої Лемківщини, як характеристичний документ наших часів, та що про нас думає, як настроєна противна сторона.

Хоч назагал невеселі з Лемківщини чутки, всеж таки в нас деколи **здорово можна посміятися.** Маємо тут чимало потіхи, так скажім, з „кур'єрковою публикою“, т. зв. „кур'єрковими пупілями“. Живе собі такий „обиватель“, його не обходить ніяка історія, ні географія, а ще менше етнографія, бо... він читає „Кур'єрка“. Претенсії на інтелігента у такого великі, бо якжеж? У нього білий ковнірець і колірова краватка, ну й... „Кур'єрок“. Тож і політик він з „морской пяни“. Зайти з таким у дискусію (сам спровокує!), можна неодно, прямо, сензаційно цікаве, почути. Ось зразок такої „дискусії“ польською мовою:

— To pan ukrainiec? Nie, pan nie jest ukrainiec, pan przecież łemko!

— Tak, łemko z pochodzenia, ale nie moskal, tylko ukrainiec pod względem narodowościowym.

Мій співдискутант починає гарячкуватись.

— Ale, idź, pan, łemkowie nie są ukraińcy; łemkowie to wołosi, potomkowie tych pastuchów, co to paśli pańskie bydło w Karpatach. Pan nie wie, pan nie czytał o tem w „Kurjerze“?

Далі питаю я:

— Proszę pana, a skąd pan pochodzi?

— Urodziłem się, proszę pana, na Mazowszu.

— A więc; widzi pan (кажу я) kiedy pan twierdzi, że nie jestem ukraińcem tylko łemkiem, to ja też mogę śmiało twierdzić, że pan nie polak; tylko mazur.

Мій співрозмовець не знав, що на це відповісти, видно, не дуже був вдоволений таким поставленням справи мною, спустив дуже з тону й почав мені приговорювати:

— Ależ pan nie jest ukrainiec, pan łemko, pan przecież porządny rusin: pan by się do takich hajdamaków przyznawał? т. п.

Мій замашистий співбесідник зовсім розброївся, коли я дав йому відповідну порцію з історії з останніх подій та виказав, що не можна вчинків одної групи розтягати на цілий нарід. Його, всілякими „Кур'єрками“ тенденційно викривлений і накинений погляд на нашу націю й наші змагання під впливом моїх спокійних річевих виснень дещо прояснився, бо вкінці мені сказав:

— **Na podstawie tego, co często czytałem w „Kurjerze“ i w „Ogniem i mieczem“ Sienkiewicza, miałem całkiem inne wyobrażenie o ukraińcach. Myślałem: że to dzika czerń, sami bandyci i nożownicy z bronią przy boku i nożem za cholewą. Teraz, jak widzę, nie taki djabeł straszny: jak go malują“.** —

Подібних дискусій треба зводити сотнями, щоб осягнути сякий-такий вислід.

Ще один автентичний епізод, який наявно вказує на погляди деяких тутешніх „обивателів“ про українців. (Яка шкода, що тут не читають „Бюлетеню Польсько-Українського! — **М. Л-о).** Наш свідомий інтелігентний юнак знайшовся понедалково вечором у одному повітовому місті. Втомлений сів на лавку. До нього присівся незнайомий пан. (Як показалося пізніше з розмови, був це старий адвокат, який не провадив вже канцелярії, правдоподібно ендек). Присівся й почав розмову. Нашому молодцеві якось причулося, буцімто цей старший пан говорить до нього українською мовою і відповів йому по українськи. Ендек поспитав: „То пан русін?“ — „Так, українець“. — „А сконд пан?“ — Звід...

ДЕНИС ЛУКІЯНОВИЧ. 4)

Стрілецькі двацятки.

Жовтневий похід У. С. С. на Стрий.
(Докінчення).

— Так недалеко відступив ворог! Ще й гарматів?

— Спинився в Угерську, обстрілював Добряни. Та ми не лякані. Замовили для себе їду на Ланах, самі ж пішли на північ, під Зваричі. Там стояв вночі четар Устіянович; прийняв від нас зголомлення, колиж і під вечір не надтягнула Австрія до нас, ми скріпили заставу при залізничім мості до Верчан, розставили густо ведети, порозсилали стежі, так що в таборі залишився тільки сам четар, із джурою й один стрілець на стежі. А місто гуляло до пізна вночі, горіло безліч світла, музика грала. За нього до ранку від Ланів по Зваричі й Верчани вірний, безстримний Усусус в стійці стояв, з гранатою в руці, з крісом при боці варту тримав.

На другий день, вівторок, із світанком, стягнулася до нас на правого берега порозбивана сотня Вітовського. Прийшов наш сотник! Хоч з рікою Стриєм щось не добре коїлось, у нас настала велика радість. Не треба й казати: Вітовський у нас, ми при Вітовськім! Він, як начальний, приняв рапорт, відчитав похвалу в денному приказі, і взявся за воєнне діло. Поміняв застави і стійки, порозсилав стежі, постягав харчі. Так впорядкувавши нашу вартівню, і сильно скріпивши стрілецьку заставу, лишив команду на Устіяновича, а сам поїхав до Гофмана в Дулібах по військо і гармати.

Я роздобув відпустку і з четарем Яцковичем скочив до Стрия; четар пішов до місцевого провідника адвоката Калитовського, я розглянувся по місті. Там Австрія і жиди на радощах шаліли, бо не знали правди. На давнім старостві, потім „уєздном правленії“[*]) уже знов австрійський орел; на магістраті біло-червоний хоругов; а жиди чорно-жовту пошили фану, зладили вінок і напис: **„Dem Bezwinger der Russen“** тай до Дуліб віднесли.

Небуденна радість невесело скінчилась, бо перед вечором зза ріки, з Підгірців, москаль на місто пустив гранати і біля „Віденки“ розсипалась шрапнеля, повибивала шиби у вікнах, порозганяла бенкетарів і „віватн“.

Вітовський виєднав у Гофмана наказ, тоді й дещо війська на Ланах явилось тай вище Ланів. Пішли патрулі навіть під Татарсько, а ціла сотня одна під Добрянами тай ще ми чули від всіх офіцерів, що нам у поміч прийдуть дві бригади і сам генерал. Але, але — тимчасом підполковник, мадяр, перебрав команду. Він визначив стрільцям найважчі позиції, або стрільцями скріпив австрійські сотні тай тільки. В середу від ранку геть аж до вечора кипіли бої. В четвер до полудня з боєвої лінії вже й сліду не стало. Останній з поля зійшов Устіянович, що тримав ліве крило під Заплатином. Стрільці військову честь на собі креили, тому ні один з нас містом не втікав. Завзято відстрілюючись, ми Стрий окружили, одні лугами, інші Новим Світом.

— Скажіть про ці бої? Скажіть, як ви до нас попали?

— За тиждень, за два, як вернуся тут розкажу одне і друге.

— Через щож Гофман не прислав бригади?

— Бо ця бригада не прийшла в пору, а гармат не було

— Але Дрогобич? Самбір?

— Адже з цим пляном генерал зачав цю стрийську офензиву. Ціль його була: Дрогобич, Самбір, Перемишль.

— А ви під Стриєм не знали нічого?

— Не можнаж так, щоб на всіх дахах горобці свистали про замисли команди.

— Днів три всього Стрий був в нашій владі

— Ці три дні варт за тридцять років. Ми йшли на Стрий, страху не знаючи. Вперед і вперед! Вся Стрийщина бачила й виділа тоді, як москаль гордий переможець над австрійськими полками, дивізіями, гнав, біг, рвав на безбач, стрімголов ганебно тікав поперед українську зброю.

— Бо що Усус, то не австрійська не мадярська шаржа.

— Так, насправді було і є. За наш тріюмф варто було потім страждати. А що відступили?... Так! Замало нас було. Колиб так усі три стрілецькі курені стояли були під Стриєм тоді на Ланах і пять австрійських батерій при нас — клянусь, що й сьогодні жовто-блакитний наш прапор маяв би в Стрию. Але стривайте! Наші шаблі ще не заржавіли: з весною галицькі поля зацвітуть стрілецькими шапками. Віримо ми, лякається Москва.

Леся Білавівна легко спаленіла, здіймаючи чарку: „За честь нашого стрілецтва!“

Проспівали гимн. Найменший хлопчик за обідним столом, вислухавшись обіймив два пальці пана Василя і не пускав їх на мент, а старшому хлопцеві пан Василь сказав:

— Ігор — козак! Він буде українським офіцером.

Щасливий Ігор, з блискучим оком, мов слова присяги твердо повторив:

— Буду!

---

[*]) Повітовій управі.

ти і звідти. — Пішла розмова польською мовою. Тимчасом ендек завважав, що сподні в нашого юнака, там де права кишеня, дуже віддалені. Почав поволі по лавці присуватися до нього і коли вже був близько, обережно вхопив за те підозріле місце. Думав певне сарака, що знайде „тоже щось", за що можна би хлопця віддати сторожам публичної безпеки, тимчасом, якжеж страшно розчарувався, бо наткнувся на... хустинку до носа. Бідний ендек правдоподібно думав, що як вже українець, то мусить мати „щось" коло себе...

Ось такі чудасії про нас повбивали „войовничі Кур'єрки" в деякі голови наших найближчих сусідів. Смішне воно, дотепне, але правдиве. Щоби випрямити горб, треба би поважної ініціятиви з боку тих, що його спричинили. Та покищо не видно ніяких заходів.

Місцевий лемко.

Перед новою революцією в Греції?

Димісія ген. Кондиліса. — Бійка у парляменті.

ПАРИЖ, 10. 9. ПАТ. Авас повідомляє з Атен: По повороті прем. Цалдаріса справа державного устрою ввійшла в дуже гостру фазу. Кружляють найсуперечніші вістки про пляни деяких політичних і військових кол на випадок, якби прем. Цалдаріс не заявився у справі плебісциту і привернення монархії.

Кружляють поголоски, що вчора пополудні мін. Кондиліс усунув ген. Панайотакоса зі становища команданта корпусу в Атенах, ген. Панайотакос, муж довіря прем. Цалдаріса, відмовився виконати цей приказ і заявив, що не уступить зі свого становища без виразного приказу прем. Цалдаріса.

Рада міністрів зійшлась на засідання у прем. Цалдаріса. Всі ждуть з великим зацікавленням на рішення ради міністрів. Преса пише, що прем. Цалдаріс рішив перевести плебісцит у справі привернення монархії при кінці жовтня ц. р.

Атенська аґенція повідомляє: У звязку з деякими рухами у відділах першого корпусу видали деякі розпорядки, які довели до димісії міністра війни ген. Кондиліса. Рада міністрів розглянула положення і намовила ген. Кондиліса, щоб відкликав свою димісію. Підчас засідання ради міністрів у кулюарах палати дійшло до бійки. Ген. Панайотакос намагався інтервеніювати, але його ранили.

Прем. Цалдаріс видав відозву до народу повідомляючи, що доручив перевести плебісцит у справі привернення монархії.

Промова мін. Гора на зборах Ліги Націй у вівторок або середу матиме дуже велике значіння та розвіє всі сумніви, щодо цілей британської політики.

АБІСИНСЬКИЙ ЦІСАР НЕУСТУПЧИВИЙ.

ЛЬОНДОН, 10. 9. ПАТ. Райтер повідомляє з Аддіс-Абеби, що тамошне італійське посольство заявляє, що рухи італійських військ в Еритреї що їх в Аддіс-Абебі вважають за воєнні приготування до офензиви, не мають ніякого спеціяльного значіння.

Той сам кореспондент повідомляє, що становище абісинського цісаря далі непримириме. Цісар не погодиться на ніякий збірний мандат ані на італійський протекторат, такий як має Англія над Іраком та погодиться на те, щоб збільшити відділи міжнародньої поліції.

Італія схильна до мира — неґус непримирний.

ЧИ ВЕСЕЛКА МИРУ НА АФРИКАНСЬКІМ ОВИДІ?

ПАРИЖ, 10. 9. ПАТ. Спеціяльний кореспондент „Парі Соар" повідомляє з Аддіс-Абеби, що рух італійських військ в Еритреї викликав велику тривогу в столиці Абісинії. Тривогу збільшило ще й те, що до Аддіс-Абеби приїхало 125 британських вояків, щоб охороняти англійське посольство. Европейські купці хочуть виїхати з краю. Проектовані в Аддіс-Абебі маневри протилетунської оборони відкликали, щоб не збільшувати морального пригноблення.

Кореспондент твердить, що не зважаючи на поголоски, що Абісинія виставить 350 тисяч вояків, ця держава не зможе навіть виставити армії понад 200.000. Ця армія має тільки 200 одиниць автоматичної зброї, 60 гармат і 6 танків. Абісинське летунство має чотири апарати Потеза старого типу та два апарати Фокер. Передбачують, що Італія легко переведе літаками свої операції і поважніші труднощі зустріне тільки в Оґадені. Цей терен не має питної води.

АБІСИНІЯ НЕ ПІДЕ НА КОМПРОМІС.

З Аддіс-Абеби повідомляють, що неґус не піде на ніякий компроміс, що нарушував би суверенність Абісинії.

РИМ, 10. 9. ПАТ. Начальники племен провінції Ґураґе в Абісинії склали неґусові чолобитню і заявили, що готові виставити 25 тис. вояків. Цісар відкинув поміч племен Гар і Судан, які жертвували буйволи, що мали би заступити танки в нападі на італійців.

ВЕСЕЛКА МИРУ.

ПАРИЖ, 10. 9. ПАТ. Римський кореспондент „Парі Соар" повідомляє, що не зважаючи на познаки неуступчивости, в італійських колах рахуються ще з можливістю дипльоматично полагодити італійсько-абісинський конфлікт. Перед виїздом Лаваля до Парижа мав Мусоліні його запевнити, що він не ставиться зовсім вороже до пропозиції створити в Абісинії міжнародню комісію з економічною і військовою переватою Італії. Мабуть цю пропозицію мав на думці пан, коли у своїй суботній промові згадав, що на овиді зарисовується веселка мира. В італійських офіційних колах у тій справі зберігають повну мовчанку. Всеж у приватних розмовах поважні державні мужі здогадуються, що спір полагоднють дипльоматично. Довгий побут італійських військ у Східній Африці та головно перспектива отвертого конфлікту з Англією могли спричинити погубні наслідки, господарські і фінансові, тоді, коли мирове полагодження справи далоб Італії певні, хоч обмежені міжнародньою контролею користи.

НОВІ БРИТІЙСЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ.

ЛЬОНДОН, 10. 9. ПАТ. „Таймс" повідомляє з Женеви, що британська делеґація поставила нову пропозицію збірного мандату Ліги над Абісинією. Покищо невідомо, яку форму матиме цей мандат. Якщо Англія мусітиме запропонувати санкції, то Франція підтримає її.

Обжинки в Кобиловолоках.

Як виглядало свято закінчення жнив у Кобило волоках пов. Теребовля

Свято це відбулося 25. м. м. заходом комітету, в котрого склад увійшли делеґати всіх культ.-освітніх місцевих установ, а саме чит. „Просвіти", кружка „Сільського Господаря", Жіночої Громади, кооперативи і „Луга". На кілька днів перед святом всі старі і молоді були в руху, виконуючи гуртками призначену їм роботу під надзором призначених до цього провідників.

Жінки напекли хліба, колачів, принесли яєць і т. д. Цвітами і зеленю прикрашено 2 тріюмфальні брами і 3 вози, до котрих запряжено по 6 коней. День перед тим приїхав посол Зиновій Пеленський, якого запрошено на свято. Застав у читальні повно молоді, що плела вінки і співала. В суботу зійшлося 10 найстарших господинь і плели вінки для молодої, склали старосвітські біленькі рантухи, співали старі пісні. Вечором упав дощ. Ранок знову захмарений і дрібненький дощик. Всі зажурилися. Та проте робота горіла від 4. години. Прикрашували коло „Пійла" престіл убирали площу, накривали столи в читальні. Поводі вияснилося і нарід почав сходитися зі всіх сторін.

О. декан Мохнацький з Теребовлі й оо. парохи з Деренівки і з Говилова стали правити Службу Божу. Приїхав і граф Петро Борковський з двома французами. Народу одно море. Приїхав теж о. канонік Чемеринський з Будзанова зі своїм сотрудником о. Борсою. Музика була з Могильниці. Вост... покропив легенький дощик на початку Сл. Божої, а дальше була вже чудова погода.

Почався похід: музика, місцеві і говилівські луговики, діти, віз, а на нім велика чаша з землею і малими хлопчиками у вишиваних сорочках. Дальше найстарші господарі і господині — всі чвіркама, за ними віз з цвітами — на великій платформі всяка ярина й овочі.

На площі промовляли: о. Борса, о. декан Мохнацький, і посол Пеленський.

Опісля гості пішли на обід, а на площі приладжено буфет для господарів, господинь і молоді. На обіді сеніор між нашими священиками о. канонік Чемеринський у своїй бесіді сказав: „Я мусів приїхати до вас, бо добрий приклад потягає! Нехай знають, що найстарший священик на цілу околицю приїхав на це ваше велике свято!"

По обіді почався народній фестин на власній, гарно прибраній площі в центрі села, против школи.

Перед святом зібрано староданню жіночу ношу. Ніхто не хотів її вбирати. Казали: „Будуть з нас сміятися!" В останній дні найшлися охотники й охотниці. Убралися старі бабуні у весільний вінок. Михайло Карпін був за старосту, Василь Дідур за молодого, Захар Пал... й І. Веретюк дружби, дві жінки в старосвітських одягах, рантухах свахи. дружби в солом'яних капелюхах, прибраних павами та блискучими когутячими перами, які мали право в давних часах носити лиш рекрути... Ефект був величезний!

Старі бабуні плакали, пригадавши собі свою молодість. Дівчата запевнювали потім, що будуть так убиратися до шлюбу!

До пізної ночі нарід бавився. Прекрасна погода — це була велика нагорода за працю тим, що подбали про уладження цього з кожного погляду гарного народнього свята.

—o—

Сен. Льонґ помер

БАТОН РУЖ, 10. 9. ПАТ. Здоровля сен. Гюєй Льонга погіршилось. Хорий тратить сили і лікарі не мають надії врятувати його. Невдало лікарі перевели третю трансфузію крови. Льонґ віддихає киснем.

БАТОН РУЖ, 10. 9. ПАТ. Сен. Льонґ помер.

Важкі присуди за участь у повстанні в Альбанії.

23 ПРИСУДИ СМЕРТИ

ТІРАНА, 10. 9. ПАТ. (Альбанія). 23 учасників повстання у Фієрі засудили на кару смерти, 10 на досмертну вязницю, 12 на 15 років вязниці, 50 обвинувачених звільнили.

Свято „Рідної Школи" в Лисятичах, пов. Стрий.

Чим славні Лисятичі. — Служба Божа, похід та святочна академія. — Фестин і вправи на площі за селом. — Загальні враження.

Культурно-освітнє життя Лисятич ще з передвоєнних часів безперервно поступає вперед. Численні зовнішні прояви того життя, що збирали маси народу зі Стрийщини і сусідньої Жидачівщини, були не доривочним соломяним вогнем, який спалахне і спопеліє, тільки вислідом постійної праці над собою та свого роду мірою її успіхів. Що Лисятичі визначалися завсіди живою ініціятивою, доказом може послужити хочби обставина, що саме в тому селі основано Повітове Т-во „Сокіл" і щойно опісля перенесено його до Стрия; його затверджений статут ще досі переховується в архіві Лисятич. Отже то обставина велить мені вмістити на сторінках „Діла" кілька слів про життя села.

Т-во „Сокіл" у Лисятичах влада розвязала тому кілька літ, тому його виховну працю перебрав кружок „Рідної Школи", управа якого опинилася в руках свідомої лисятинської молоді і отсе в мин. неділю кружок робив провірку успіхів своєї праці, улаштовуючи свято „Рідної Школи". Свято розпочалося Службою Божою, яку відправив у місцевій церкві заслужений для української справи парох Лисятич о. крил. Андрій Пеленський. По Службі Божій довгий, мальовничий похід вирушив з церкви до чит. дому. На чолі походу станув голова Повітового Кружка „Рідної Школи" д-р А. Гарасимів та голова Кружка „Рідної Школи" в Лисятичах Юник Іван; за ними йшли в поході два місцеві дитячі садки з провідницями, доріст „Рідної Школи", молодь та старше громадянство, що численно зібралися на святі з Лисятич, сусідніх та дальших сіл (коло 60 осіб прибуло з Надітич і Розвадова, віддалених 20 км.!). Доходимо до прибраного зеленю і національними прапорами мурованого поверхового чит. дому і ще раз мимохіть застановляємося, скільки то витревалости, труду та жертвенности коштувала громадян Лисятич отся твердиня нац. духа.

В год. 11. у салі, виповненій поза береги (бо в салі примістилося коло 500 осіб, а решта обляглa кругом домівку), відбулася **святочна академія**. По відспіванні гимну „Рідної Школи" забрав голос голова Повіт. Кружка „Рідної Школи", витаючи зібраних та зясовуючи їм оту важну роботу, яку робить „Рідна Шкоа". Робота ця знайшла належне зрозуміння у громадян Лисятич, чого доказом є хочби понад 400 членів у кружку „Рідної Школи", 2 дитячі садки (13-тий рік по черзі!) та отсе нинішне свято. Дальше були хорові продукції і декламації. Надзвичайно миле враження зробили вправи дитячих садків. Грімкі оплески були заслуженим признанням для провідниць, п-ни Голодівної і Королівної, за їхню невтомну працю над дітворою. Якщоб ви були бачили, з якою любовю діти вимовляли святе слово „Україна", то ви мусілиб подумати, що хочби „Рідна Школа" більше нічого не робила, тільки опікувалась дитячими садками, то вистало би, щоби її імя було колись записане на сторінках української історії. На кінці забрав голос м-р Кухар Гр., підчеркуючи, що молодь, виховaна в рядах „Рідної Школи" є найкращою запорукою славного майбутнього Української Нації, а праця та віра в її успіх — це найкращий до цього шлях. Бадьоре, повне віри „Ще не вмерла" закінчило академію.

В год. 2. попол. на площі за селом відбулася дальша частина свята — фестин. На програму фестину зложилися з найбільшою докладністю вивчені вправи вільноруч доросту „Рідної Школи" (хлопців і дівчат), вправи палицями хлопців, з ніжністю виконані ритмічні вправи дівчат до пісень „Чорна ріля ізорана" та „Боже великий, єдиний", вправи і гри дітей з дитячих садків, нац. танці й ін. Мушу окремо згадати, що з вправами виступила теж чета замужних жінок (40 осіб) під проводом господині Юник Катерини. Одначе кульмінаційною точкою, особливо для дітвори, був образ: Чумаки. Воли, ватра на площі, чумацькі пісні, танці (особливо малого чумака) викликали просто захоплення глядачів. Увесь час приґравала сокільська орхестра зі Стрия.

Добре уложена та солідно виконана програма свята заслуговує на повне признання. Понад 200 осіб вправляючих (з Лисятич!) від малої дітвори до старших, поважних жінок, які під кінець свята передефілювали перед нами, ще раз впевнили нас, що Лисятичі на 100% зорґанізоване село. Свято, улаштоване виключно селянськими силами під проводом місцевих громадян Юника Івана, Дмитришина Михайла, Климчука Михайла й Дергала Івана, було наявним доказом, що ми таки поступаємо вперед; на овид українського громадянського життя виступає новий тип громадянина: селянин інтеліґент, який підсилить чимраз-то рідші ряди української інтеліґенції.

По фестині частина гостей пішла до читального дому на забаву, інші — з ними й підписаний — розїхались домів, вдячні Лисятичам за направду гарно проведений день.

Д-р А. Гарасимів.

Німеччина не стерпить провокації Литви.

БЕРЛІН, 10. 9. ПАТ. Ціла німецька преса на передових місцях оголошує промову міністра Ґерінґа в Немонієн, горячо підтримуючи його виводи.

„Ґерманія" у передовиці пише з оґірченням, що представники европейських держав більше займаються тим, щоб запобігти африканській війні та не бачать поважних небезпек для світового миру в Середущій Европі. Такою поважною загрозою миру є мемельська проблема. Міністри інших держав не можуть оправдуватися тим, що мають на голові африканські клопоти. Німеччину більше цікавить доля мемельських німців, ніж боротьба за кольоніяльні концесії. Мемельський статут нарушили. Німеччина не стерпить провокації вороже настроєного сусіда. Німецька нація домагається від сиґнатарів мемельського статуту, щоб звернули увагу на небезпеку миру в тій частині Европи.

—o—

Підготова величавого партійного гітлерівського зїзду в Норимберзі.

БЕРЛІН, 10. 9. ПАТ. Німецька преса обширно описує останню підготову до конґресу нац.-соціялістичної партії у Норимберзі. Конґрес зачинається нині. Вже зачався зїзд штурмових ґруп, відділів армії та гітлерівської молоді. М. ін. привезли 120 старих прапорів полків давньої цісарської армії та традиційний прапор нац.-соціялістичної партії з Мінхену, т. зв. „Блютфане" (кривавий прапор). Його несли нац.-соціялістичні маніфестанти в часі вуличних боїв у 1923 р. На полях під Норимберзі збудували ціле таборище з шатрами.

ГАЛАКТІОН ЧІПКА

На крок від моря.

Давно встав день, але ще сиві мряки вилягались на надморських рівнинах. Пісок і вода злилися з мряками в одно, тільки смереки та сосни виставляли голови понад них і витали нас перед Ґдинею.

Була сьома година рано. Мій товариш послужив мені за дзеркало: поглянув я на його червоні невиспані очі, розкуйовджене волосся і подумав про себе. Все те треба було допровадити до порядку, бо ось за кільканацять хвилин привитає нас Ґдиня, заправесна дочка Данціґу, що на злість батькові поставила собі над морем крамничку і торгує на свою руку. Свариться з нею старий батько, кулаком погрожує, а вона йому дулю тиче. Кажуть люди, що крамничка дорого коштувала, що небагато покупців до неї скручує, але все таки дочка батькові досолила.

Коли зайдете рано до Ґдині, памятайте спочити собі годину-дві на двірці, а щойно після того пускайтеся на місто. Ґдиня не занадто ранна птаха, ще в 9. годині не всі крамниці відчинені. А коли хочете з Ґдині вислати картку до знайомих, то ще в старім краю, а бодай кондуктора в поїзді випитайте, де можна купити марку на лист. Щоб з вами потім так не було, як з моїм товаришем.

Їдемо ми заспаними вулицями порту, а він (товариш, не порт!) тільки й думає про те, деб тут купити марки. Хотів родині післати вістку, що щасливо перебув їзду до Ґдині і що здоров та повний найкращих думок пускається на море.

— І де тут купується того бісового значка? — питає мене десятий раз.

— Кажу вам: не бісового значка, а бісовий значок! — дражню в його особі професора Оґієнка.

— Чого чіпляєтесь до слова, коли мені треба значка.

— Тепер правильно: значка. В перший-ліпший трафіці

— А в першій гіршій не дістану — шпигнув галичанина наддніпрянець.

Показалося, що я мав рацію. Кілька перших гірших обійшов і — або були ще замкнені, або не мали значків. Товариш хоч і кляв, але не зражувався.

— Хочби за морем, а знайду!

— То пождіть до завтра, купите напевно. Я чув, що в Стокгольмі страшенно багато марок.

— Ет, не жартуйте, бо їйбо, мене вже злість бере. Ходімте!

Я спочатку ходив, а далі збунтувався, сів собі на лавочці, ґрівся до лагідного сонця, а товариш Д. пішов шукати марок.

За годину мигнув мені перед очима і показав наліплені марки, а ще за якийсь час знайшов і скриньку на листи.

Скінчив роботу, сів, обтер піт з чола і вспокоївся. Був як оса, а тепер як голуб став. Жартував, навіть говорив мені компліменти, що — як відомо — наддніпрянцям у відношенні до галичан дуже тяжко приходить.

Попри нас переходив усякий народ: моряки, портові робітники, урядовці...

— Цікаво, чи є наш брат між ними? — подумав я голосно.

— Вибачте, ви з Галичини? — спитав мене якийсь чоловічок, що присів біля нас на лавці.

Я здивовано оглянувся:

— А ви українець?!

— Так. Старшина української армії. Працюю тут у доках.

Розбалакались із земляком, розпитували і... потішали, що ще буде ліпше.

— Коби хоч завжди заробіток був — скаржився земляк. — А то тяжко нераз і 50 сотиків заробити.

— Якже ви сюди попали?

— От так: брив, брив і забрив. Куди піду, коли всюди зле.

Перед нами спинилися якісь два. З валізками в руках — значить товариші подорожі по морю, заспані — значить здалека їхали, приглядаються нам — може зачули нашу мову.

— Чи не українці ото? — питаю товариша Д.

— Щось таке показує...

Незнайомі постояли, поміркували, порадились і осторожно підступають до нас.

Я рішив улекшити їм ситуацію:

— Панове їдуть до Швеції?

Обидва аж засяли.

— Бачите — обізвався один — я казав, що то українці.

І вже нас чотири, бо старшина-робітник пішов собі. Шукати заробітку в пристані.

— Ну, панове, час на корабель. Від 9. години можна всідати. А я вже добре зголоднів.

— Хіба дадуть зразу щось їсти? здивувались ми.

— Обовязково. Миж заплатили за цілий день

— Харашо! — сказав я.

— Рація! — додав наддніпрянець.

І ми пішли.

Гарною вулицею попри різні крамниці. Так і видно, що Ґдиня молоденьке місто. Поруч модерної камениці, барак у старім ярмарковім стилі, як десь в Улашківцях, поруч гарної крамниці будка з усяким крамом. Найбільше тут „сувенірів" обчислених на порожну психову приїзних. Картки з видами, папіросниць, корабликів і виробів з янтару. Янтар, чи як дехто каже бурштин, надиво малощо дорожчий, як у Львові. Тому народ купує і тішиться, що дешево.

При великій і чистій площі „Морський Двірець". Через нього тільки можна дістатися до корабля. Легка митна контроля, трохи тяжча поліційна і ми вже лице в лице з „Костюшком".

Стоїть на якорі, як кінь на припоні. Білими стінами виблискує до сонця, хоругвками різних держав з вітром розмовляє. Є між ними і жовто-синя, на жаль, тільки шведська... О рідна краско! Коли замаєш ти між іншими на вольнім морськім вітрі, не тільки як шведська!?...

Дротяним мостом переходимо на корабель. Приймає нас байдужо, як усякий інший вантаж.

— Нарешті! — віддітхнув я.

(— Нарешті! — скажуть і читачі. — Богу дякувати, що вже зачне плисти).

СССР — велитенською вязницею.

БРЮСЕЛЬ, КАП. Єпископ д'Ербіні виголосив у Брюсель у бенкетовій салі міжнародньої вистави відчит про комунізм. Єпископ д'Ербіні пригадав, що комунізм поширює ненависть і поневолення, нищить всяку свободу людини, всі людські почування серця і духа. Людина стала для комунізму числом, машиною на службі держави-молоха, який все і всіх поглинує. Робітника і селянина поневолюють і висотують з них усі сили. Наївні подорожні з заходу бачуть тільки „Патьомкінівські села", біда і нужда перед ними закрита. Робітники великих промислових підприємств не можуть змінити своїх варстатів праці і залишаються під збройним наглядом. Невдоволених „усмирюють" у спеціяльних таборах, де вони гинуть з голоду, холоду і духовної нужди. Віра і навчання релігії заборонене. Всеж молодші комуністи здебільша ліпші від закостенілих „доґматиків" Леніна і Сталіна, бо в них залишилось дещо з християнства. Компроміс між релігією і комунізмом неможливий. Вони виключаються так як вогонь і вода. Ані один зі священиків не має свободи, хоч для цілей пропаґанди виводять їх з вязниць, щоб у літургічних шатах показати їх на вулицях чужинцям, як доказ „релігійної свободи"

Маневри німецької армії.

БЕРЛІН, 10. 9. ПАТ. На захід від Берліна відбуваються тепер великі осінні маневри 4 корпусу німецької армії під командою ґен. Отто. Участь у них беруть усі роди зброї. Переводять спеціяльні вправи відділів лучности і саперів. Міст на Ельбі збудували вночі у трьох годинах. Тим мостом перейшли на другий беріг відділи піхоти, кавалерії й артилерії.

Прем. Цалдаріс за привернениям монархії.

АТЕНИ, 10. 9. ПАТ. У відозві до населення прем. Цалдаріс висловився за приверненням монархії, як найвідповіднішого устрою для Греції, яка спиралась би на демократичних основах. Цалдаріс взиває населення до співпраці і запевняє внутрішній лад.

Міністер внутрішніх справ Перікль Раліс, якого вважають республиканцем подався до димісії.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Мадярщина підпише наддунайський договір?

РИМ, 10. 9. ПАТ. З Відня повідомляють, що до Риму в найближчих днях приїде мадярський премієр Ґембеш, щоб зясувати Мусолінієві, на яких умовинах Мадярщина погодиться підписати наддунайський договір. В колах зближених до мадярського посольства в Римі ту вістку заперечують.

150 італійських робітників згинуло у Східній Африці.

РИМ, 10. 9. ПАТ. Згідно з офіційними повідомленнями другий список робітників, що від 29. липня ц. р. згинули в Східній Африці, подає 37 прізвищ. Значить: разом від 1. січня ц. р. померло 150 робітників на загальне число 30 тисяч, що перебувають у кольоніях.

Злучені Держави будують 23 нові воєнні кораблі.

ВАШИНГТОН, 10. 9. ПАТ. Департамент маринарки заключив договір на будову 23-ох нових воєнних кораблів, а саме: одну авіоматку, 15 контрторпедовців, шість підводних човнів і один кружляк легкого типу.

Процес за шпіонажу у Франції.

ПАРИЖ, 10. 9. ПАТ. Нині зачнеться у Бресті процес німецької громадянки Лілії Освальд обвинуваченої у шпіонажі в користь Німеччини. В арештованої, що утримувала зносини зі старшинами французької маринарки, найшли німецький квестіонар, що свідчить, що вона була в німецькій розвідчій службі.

Страйк литовських робітників.

БЕРЛІН, 10. 9. ПАТ. Німецька преса повідомляє з Ковна, що вибухнув там страйк 500 робітників, що працювали при будові шоси в околицях Ковна. Робітники домагаються підвижки платень та поправи загальних умовин праці.

Крівава бійка селян зі жандармами.

БІЛГОРОД, 10. 9. ПАТ. Вчора у місцевости Таборек недалеко Преградай у Боснії дійшло до бійки між селянами і жандармами. Чотири особи вбиті. Офіційний комунікат каже, що жандарми інтервеніювали тому, що відбувалися заборонені збори. Жандармів обкидали камінням і обсипали револьверовими стрілами і тому вони вжили зброї.

Спеціяльна комісія веде в цій справі слідство.

Контроля Японії над північним Китаєм.

ПЕКІН, 10. 9. ПАТ. 1935. Тутешні китайські кола заявляють, що японці не предложили ще основного пляну політично-господарської співпраці. Одначе поодинокі банки і торговельні палати в Пекіні та Тієн-Тсіні творять уже спеціяльні ґрупи, щоб наладнати співпрацю. Японські кола згадують про зусилля Японії, щоб здобути контролю над деякими копальнями вугля і над портом Чін-Ванґ-Тао, що уможливилоб японцям контролю над головними містами у північнім Китаю.

Дві нові залізничі катастрофи.

ІСТАМБУЛ, 10. 9. ПАТ. Недалеко Ісмід особовий поїзд наїхав на товаровий поїзд. Пять осіб убитих, кільканацять ранених.

ПАДУА, 10. 9. ПАТ. Два електричні поїзди зударились недалеко Новенти. Пять осіб убитих, 44 ранених.

НІЯКОЇ ДОПОМОГИ ДЛЯ ІТАЛІЇ.

БУКАРЕШТ, 10. 9. ПАТ. Консервативна „Епока" обговорюючи становище держав Малої Антанти до італійсько-абісинського конфлікту ствердиє, що гаслом тієї ґрупи держав повинно бути: „Ніякої допомоги для Італії". „Епока" пригадує, що Італія від закінчення війни постійно робила перешкоди державам Малої Антанти. Нині Мусоліні опинився в тяжкім положенні і тому не слід його піддержувати, бо пізніше вернеться до своєї попередньої політики.

Зміни в японськім уряді.

ТОКІО, 10. 9. ПАТ. На становище міністра комунікації призначили Мохідукія. Преса пише, що таким чином вдалось усунути небезпеку димісії цілого уряду.

Делеґат В. Британії Лейт Рос відбув нині кількагодинну розмову з віцеміністром фінансів Теуіма, який висловився проти позички для Китаю кажучи, що Китай сам дасть собі раду, якщо буде мати сильний центральний уряд.

П р и с и л а й т е п е р е д п л а т у!

ЗБЛИЖЕННЯ МІЖ ІТАЛІЄЮ І НІМЕЧЧИНОЮ.

БЕРЛІН, 10. 9. ПАТ. Німецька преса привязує велику вагу до закордонно-політичних моментів, які заторкнули у своїх промовах новопризначений італійський амбасадор у Берліні Аттоліко і канц. Гітлер.

Амб. Аттоліко, вручаючи свої грамоти, заявив, що життєва сила Італії значно збільшилась. Тому Італія домагається від усіх такого зрозуміння для своїх умотивованих інтересів інших держав.

Канц. Гітлер висловив признання для з[...] італійського амбасадора. Додав, що взаємини між Італією та Німеччиною матиме велике значіння для майбутнього політичного розвитку і для успішної співпраці обох народів. Міркує, що така співпраця може спиратись тільки на справедливости і на зрозумінні обопільних умотивованих життєвих конечностей.

Німецька преса пише з цієї нагоди, що легковаження життєвих конечностей якогось народу стягає неспокій на цілий світ.

ПЕРЕД ЗМІНОЮ УРЯДУ.

Опозиційна польська преса пише, що в найближчому часі дійде до зміни в уряді. Прем. Славек, кий мав перевести вибори, фактично своє завдання виконав. Рішення у справі зміни уряду залежить від президента. Кружляють голоски, що в уряді дійде до основних змін і леднве двох-трьох міністрів увійде до нового уряду.

Рішення в цій справі западе в найближчім тижні, найпізніше 22. вересня ц. р.

НОВИНКИ

— **Елеґантно і дешево виконує костюми,** плащі і т. д. тільки довголітня робітня жіночого кравецтва Антін Гнатів. Львів, Кохановського ч. 8. ч. 319 2—5

— **Саме появилася велика кольорова політична карта України 1:2.500.000** опрацьована доцентом В. Кубійовичом і М. Кулицьким. Ціна 3 зол. До набуття в усіх книгарнях.

— **До Берези Картуської.** Перед кількома днями вивезли до Берези Картуської Василя Іванонька зі Львова, Атаманюка Миколу з Коломиї, Ривака Василя з Перемишля, Романа Ковальського, абс. учит. сем. з Отинії, м-ра Юліяна Боднарука з Братковець.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні державної льотерії впали слідуючі виграні: 100.000 зол. на ч. 41065. 20.000 зол. на ч. 7785. 10.000 зол. на чч. 34200 74108 98889. 5.000 зол. на чч. 36146 101516 144336 172602. 2.000 зол. на чч. 30137 35130 60657 63076 64355 68386 69710 75467 75503 84973 85025 92897 94980 98118 118062 121255 126528 127459 134453 144436 175842 179707 182345. 1.000 зол. на чч. 2871 5130 12605 27501 33959 34912 36796 38533 40275 49074 55033 55627 72151 74075 75901 76097 76784 79955 81537 82993 83505 93965 108228 115138 116758 121751 126248 127752 135816 144644 147100 164681 166425.

— **Не відкладайте** замовити собі великий ілюстрований інформаційний календар „Кооперація" на 1936. Ціна тільки 1.50 зол. Замовляти: „Діло", Львів, Ринок 10.

— **За комуністичну маніфестацію.** Перед трибуналом присяжних суддів у Львові станули 24-літній швець Мозес Балін і 29-літній столяр Остап Попелюх, за те, що 1. травня ц. р. розвісили на трамваєвих дротах на Замарстинівській вулиці комуністичний транспарент. Обі дістали по 3 роки вязниці.

— **Польський людовець перед судом.** Перед городським судом у Калуші станув Йосиф Ліповецький з Радванова пов. Рогатин, один з провідників польської людової партії, під закидом, що на вічу в Томашівцях гостро критикував теперішній політичний режім і підбурював проти уряду, наслідком чого допустився проступку з арт. 127 і 170 к.з. На розправі обвинувачений боронився тим, що промовляв згідно зі змістом статей, друкованих у часописах і несконфіскованих. Ліповецького засуджено на 3 місяці арешту без припинення та на грошеву кару.

— **Буря з хмароломом** перейшла над Чортковом і околицею. Град величини волоського оріха знищив засіви і позабивав багато птахів та заяців.

— **Львівська хроніка.** В лісі за Персенківкою повісився 65-літній огородник Ян Палінський, що був сторожем парку Йордана. Причиною самогубства була нужда. — З тої самої причини отруїлася при вул. Клепарівській Яніна Штекерова, напившись сільного квасу. — В мешканні Ернестини Аксельрад при вул. Жовківській вломники розбили огнетревалу касу і вкрали більшу готівку. — На вулиці Дзялинських знай

З дороги життя.

Після виборів у Львові.

Вже сьогодні лекше віддихаю. Вибори в нас відбулися так, як я передбачував і на кожному кроці ворожив.

Зразковий порядок, незаколочений спокій; з усіх сторін визирали: згода, мир і блаженність. Може це було тому, що був дощ і була заборона продавати алькоголь.

Дуже відрадним явищем було те, що не було натовпу у виборчих льокалях. Ні сліду нападистости або нестирпливости, як то бувало в давні роки. Причинилося до цього не мало й те, що велика частина населення була дезорієнтована щодо виборчих льокалів. Деякі пішли на Східні Торги і там збирали реклямові картки, замісць виборчих.

Не було крикливої агітації, боротьби між кандидатами, поле́міки, себто лайки, де один другому закидав крадіж публичних грошей, фальшування векслів та знасилування нелітніх, як це бувало в часи пок. Австрії.

Тепер цього нема, а навіть як було би, то все це не входить в орбіту виборчої кампанії. Всі кандидати мають кришталеву біографію і всі виборці люди спокійні, зрівноважені.

Інша конституція — інша ординація. Ординація майже лікарська; всі рани затоені. Кандидатів можна хвалити, гуртом чи поодиноко, контркандидатів не вільно обкидати болотом. Хто знає чужі гріхи, нехай великодушно мовчить. Найкраще це вобразили львівські виборчі оповістки. Величезні реклямові афіші величали кожного кандидата на посла як „незаступного" і „єдиного", що зуміє оборонити Львів та львовян. Однаково заквалїфіковані були панове Бирка, Островський, Лясковніцький, Паммер, Сабатовська, Вагнер, Квятковський і решта.

Всі будуть оборонцями Львова і львовян.

Перед кимже ця оборона?

Одна лиш афіша, що поручала Бирку й Островського, сказала це ясно і дослівно:

„Перед захланністю Варшави захистять Львів випробовані парляментаристи і знавці варшавського терену, тому голосуйте на Бирку й Островського".

— Но, но, поживем — побачимо — як раз сказав один сліпий і почуємо як львовяни зміняють голос у Варшаві.

Тиберій Горобець.

...шли тіло старої жебрачки невідомого прізвища, що вмерла в ночі.

— **Краєва хроніка.** Зі старої божниці в Мостиськах украдено обрядові предмети вартости 2.500 зол. — Станиславівський суд присяжних засудив Миколу Мельника з Ляцького Шляхотського на досмертну вязницю за вбивство своєї матери й тяжке поранення сестри.

— **Смерть від грому.** В Угруску люблинського повіту грім ударив у хату Петра Шалевича і вбив 27-літнього сина. Від грому повстала пожежа, що знищила цілий дім.

— **На слідах таємного злочину.** В шопі біля будинку Банку Краєвого Господарства в Рівному знайшли під підлогою кістяк молодої жінки з гарними зубами. Нема сумніву, що доконано тут злочину вбивства, як свідчить про це діра в черепі з правого боку та отвір у лопатці, які походять від кулі або від ножа. Кістяк міг лежати під підлогою кільканацять літ. Доходження ствердили, що в тім часі не пропала ніяка молода жінка з Рівного або околиці. Дальше стверджено, що будинок, в якому міститься тепер бюра Банку Краєвого Господарства, був перед кільканацяти роками заїздом, а в шопі, в якій викрито кістяк, находилася стайня. Був це час живої товарової виміни між граничними містами по обох боках кордону. З большевицького боку перепачковувано масово дорогоцінні річі, так що Рівне стало централею торговлі брилянтами і золотом. Отже можливе, що молода жінка прибула до того заїзду, що зрештою не мав доброї слави, здалека а може навіть із Совітів. Мала при собі правдоподібно дорогоцінности і впала жертвою грабункового вбивства, після чого закопано її в стайні.

— **Летунська катастрофа.** Підчас летунських вправ на Шлеську впав коло місцевости Жор військовий літак, причому згинули дві старшини 2. летунського полку, пор. В. Домбровський і ппор. М. Цьосенський. Причиною катастрофи був бравуровий люпінг (смертельна петля), виконаний в малій висоті, наслідком чого апарат, перевернений на плечі, не міг уже повернути до первісної позиції. — Біля Влоцлавка розбився військовий літак, причому два військові летуни тяжко потовклися.

— **Бандитизм під Варшавою.** В околиці Варшави бушувала шайка бандитів, яких герштом був 24-літній Олександер Ксенжик, колишній учень 6 кл. гімн. До його шайки належали Конст. Вонсовський, Фр. Малецький, Вл. Ксенжик і Стан. Домославський. Вони напали на двір у Ляшках і стероризувавши вісім осіб, забрали 750 зол. Опісля ограбили адміністратора Урбанського, забираючи йому 600 зол., футро й біжутерію. Та сама шайка сплюндрувала споживчий склеп у Покривниці, де стероризувавши домівників револьверами, зрабували 900 зол. готівкою і ріжні товари. Останній напад виконав тільки сам гершт Ксенжик з Вонсовським, щоби мати менше спільників до поділу добичі. Вони напали на дім Рутковського в селі Мешках пов. Цеханів. Підчас нападу глухоніма донька Ґеновефа, літ 37, на вид опришків хотіла вискочити крізь вікно. Тоді один із них вистрілом з револьвера положив її трупом, після чого бандити зрабували 118 зол. Підчас утечі окружила їх поліційна погоня. Не маючи виходу, Ксенжик стрілив до Вонсовського, опісля відобрав собі життя. Ревізія в домі його матери в селі Буковіце знайшла більшу скількість муніції, два револьвери, ріжні вбрання, шапки, окуляри, маски і т. п. Інших членів бандитської шайки теж арештовано.

— **Спека в Персії.** З причини незвичайно сильної спеки, яка панує в Персії, від сонішного удару померло сім осіб, а кількадесять дано до шпиталю.

— **З Польщі.** В Лодзі арештовано голову мясної біржі Андр. Лютросінського, що не міг вирахуватися з 20 тисяч зол., призначених на жертви для костелів. — На вулицях Варшави арештовано впродовж останнього року 2.542 жебраків і волоцюг.

— **Невільництво в Совітах.** Совітський державний уряд для справ туристики і подорожей, т. зв. „Інтурист" оголосив, що горожани совітської держави можуть діставати закордонні пашпорти на виїзд з Росії тільки тоді, як зложать самі або їхні родини за кордоном окуп у висоті, рівнозначній з 6000 долярами. Для духовних християнських віроісповідань цю суму підвищено до 1.200 долярів.

— **Справлення помилок.** У статті „**Пята Унійна Конференція в Пінську**" („Діло", ч. 241) зайшло кілька прикрих помилок, які отсим справляємо. Так у другому уступі зложено помилково, що оо. Студити були заступлені о. Августином та ще трьома **громадянами**, які працюють на унійних теренах... Має бути: трьома **єромонахами**. Привіт на Конференцію прислав еп. **Д'Ербіні** (зложено: Д'Горбінь). Найприкріша помилка зайшла у 7. уступі, де пропущено аж три рядки, тому наводимо дотичне речення ще раз повною: 1) Всі духовники, що працюють для унії над приверненням нез'єдинених братів східного обряду до єдности з Католицькою Церквою, повинні бути добре ознайомлені з папськими конституціями та енциклїками в справах східних обрядів, передовсім Льва X. „**Accerimus nuper**" з 18. V. 1521, **Венедикта XIV.** „**Demandatam**" з 24. XII. 1743 і „**Allatae sunt**" з 26. VII. 1755 та **Льва XIII.** „**Orientalium dignitas**" з 30. XI. 1894.

СПОРТ.

СПОРТ. ЗМАГАННЯ У СТАНИСЛАВОВІ.

Пролом — Адміра 3:1 (1:1). Мист. Б. кл. Ворота добув: Якібчук 2 і Василівський 1. Суддя п. Ворobкевич д. добрий. Пролом виграв зовсім заслужено. В Проломі слабо грав напад, зате зади держались дуже добре. Сама гра не на високому рівні, але цікава. В першій половині легка перевага Адміри, яка лиш раз змусила до капітуляції знаменитого Андріїшина І. В другій половині переважає сильно Пролом, хоч грає осторожно, бо Адміра по страті другої брами грала брутально, внаслідок чого суддя усунув двох її грачів з площі. Адміра, невдоволена з рішень судді, на кілька мінут перед кінцем зійшла з грища.

Бельведер — Бистриця 3:1 (2:1). Мист. Б-кл. Судив п. Романюк.

Станіславовія — Гакоаг 2:1 (1:0). Зм. товариські.

У. С. К. — Вовчинець 4:4. Несподіване реміс мистця станисл. У. С. С-у зі слабим Вовчинцем. У. С. К. виступив у резервовому складі. Б. Л.

СЯН — КОРОНА.

Вирішні мячеві змагання за мистецтво А-кляси між У. С. К. „Сян" (Перемишль) та ВЦКС „Корона" (Самбір) відбудуться на невтральному терені у Львові в найближчу неділю 15. ц. м. Змагання будуть розіграні на грищі Циталелі. Початок в год. 11. передпол.

ПОЛЬЩА — НІМЕЧЧИНА І ПОЛЬЩА — ЛАТВІЯ.

В неділю 15. ц. м. розіграє репрезентація Польщі треті з черги мячеві змагання з репрезентацією Німеччини. Змагання відбудуться в місті Бресляв.

У тому самому часі відбудуться в Лодзі міждержавні змагання Польща — Латвія.

КРАКІВ — ЛЬВІВ.

В неділю 15. ц. м. відбудуться у Львові пополудні міжмістові змагання Краків — Львів. У репрезентації Львова виступлять грачі Погоні, Гасмонеї, II. Сокола Білого Орла та України (Воробець в обороні і Краєвський у нападі).

ЗАКОРДОННИЙ СПОРТ.

ВІДЕНЬ. Друга неділя мистецтв обійшлася без більших несподіванок. Адміра дальше в добрій формі перемогла Вакер без труду 5:0 і провадить в табелі. Австрія по завзятій грі перемогла Ф. А. Ц. 3:2. Ф. А. Ц. грав дуже гостро, але не міг дорівняти техніці „фіолетних". Рапід переміг певно Спортклюб 3:1 по рівнорядній грі у полі. Несподівано високо програв новоупечений Фаворітнер А. Ц. з Лібертас 0:5 і то на власнім грищі. Гакоаг знова програв тим разом з Ф. Ц. Він 2:4 завдяки слабій грі нападу і вкінці Вієнна більше щасливо між заслужено перемогла В. А. Ц. 2:1.

В найближчу неділю вже Відень буде мати свій „шлягер", а саме в стадіоні зустрінуться дві найкращі під цю пору дружини Відня Адміра з Австрією; дальше грають Вакер — Лібертас, Фаворітнер А. Ц. — Спортклюб, Ф. А. Ц. — Гакоаг, Рапід — В. А. Ц. і Ф. Ц. Він — Вієнна.

БУДАПЕШТ. Гунгарія — Шальґотаріян 4:0; Кішпешт — Фебус 3:3; Терекveш — Атіля 3:1; Будафок — Бочкай 0:0.

ГЕЛЬСІНҐФОРС. Норвегія — Фінляндія 7:1.

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа, 11. IX. год. 8. веч. „Жидівка" опера.

Четвер, 12. IX. год. 8. веч. „Авантюра в раю", фарса.

Театр Ріжнородностей.

Середа, 11. IX. год. 8. веч. „Любко, то я".

Четвер, 12. IX. Нечинний.

Кіна.

АДРІЯ: „Син Конг-Конга". „Лови на тигра".

АПОЛЬО: „Революція в царстві вальса".

АТЛЯНТИК: „Авдієнція в Ішлю".

ВАНДА: „Клюб джентельменів" „Я тобі довіряла".

ГРАЖИНА: „Сестра Марта є шпіоном?"

КАСІНО: „Для тебе танцюю" (Джоан Гарльов).

КОЛІСЕЙ: Нечинне.

КОПЕРНИК: „Мала непя" (з Франціскою Галь).

МАРУСЕНЬКА: „Мала непя" (з Франціскою Галь).

МІРАЖ: „Гарна як світ".

МУЗА: „Шукачки золота".

ПАКС: Нечинне.

ПАЛЯС: „Мрійливі уста" (з Ел. Берґнер).

ПАН: „Петербурські ночі". „Навіщо драпувати" (Льорель і Гарді).

РАЙ: „Нуждарі", „Париж у вогні" (дві серії разом).

СВІТ: „Римські скандали". „Передмістя".

СОНЦЕ: „Король циганів", „Ярмарок кохання".

СТИЛЕВЕ: „Дон Жуан" з Д. Ферб֊енксом і ревія „Золота осінь".

УТІХА: „Местник прерії" та ревія.

ХИМЕРА: „Бабуна" (фільма з життя мурнинів плем. Банту).

Закордонне радіо.

Середа, 11. вересня 1935.

Відень (506,8) 12.00, 13.00 Концерт 19.00 „Манон" оп. Масенета, 22.00 Вес. музика. **Кошиці** (259,1) 18.25 Слов. пісні. **Прага** (470,2) 11.05 Сальон. музика, 19.40 Концерт. **Париж** (1648) 12.15 Легка музика, 20.45 „Ле Мешан" песа Гренета. **Ятльона** (531) 19.15 Музика, спів. **Білгород** (437,3) 16.00 Нар. мельодії. **Берлін** (356,7) 15.15 Легка музика, 18.00 Співаємо та граємо. **Кенігсвустергавзен** (1517) 12.30 Музика, 17.15 Танки на фортепіян. **Ляйпціґ** (382,2) 10.15, 13.15 Концерт. **Мінхен** (405,4) 16.10 Форт., 17.15 Вес. муз. полудне. **Будапешт** (550,5) 12.05 Форт., 18.05 Пісні в супр. лютні, 19.10 Циг. музика, 22.30 Спів. **Мілян[о]** (221,2) 11.30 Тріо, 20.40 „Ля Бісбетіка Домата" оп. Перзіка. **Рим** (420,8) 13.05, 17.05 Легка музика.

Четвер, 12. вересня 1935.

Відень (506,8) 14.00 Форт. концерт а-дур Моцарта, 20.00 „Марія Магдалина" песа Гебля, 22.00 Музика. **Братислава** (298,8) 18.35 Два фортепіяни. **Кошиці** (259,1) 16.30 Македонські пісні. **Прага** (470,2) 11.05, 16.30 Музика, 20.25 Спів, 21.50 Симф. квартет. **Париж** (1648) 15.30, 20.45 Симф. концерт. **Білгород** (437,7) 13.15 Нар. пісні, 20.00 Музика. **Берлін** (356,7) 16.00 Камер. музика. 16.30 Солісти. **Кенігсвустергавзен** (1571) 20.10 Симф. концерт. 22.30 Музика. **Кельн** (455,9) 16.00 Суч. музика, 19.00 Популярний концерт. **Мінхен** (405,4) 12.00 Концерт, 16.10 Вок. концерт. **Москва** (1107) 17.30 „Лебедине озеро" балет Чайковського. **Будапешт** (550,5) 13.30 Циг. музика, 19.05 Спів, 20.10 Орх. концерт. 23.00 Форт. **Мілян[о]** (221,2) 11.30 Легка музика, 13.05 Квінтет, 17.05 Вок. концерт. **Рим** (420,8) 17.05 Солісти, 20.40 „Жакері" оп. Марінуцця.

Львівське радіо.

Середа, 11. вересня 1935.

6.30 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Авд. для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Участь матери в шк. праці дитини, 12.30 Концерт орх., 13.25 Хвилинка для жінок, 13.30 Найгарніша гр. пл., 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Шуберт: Квартет ч. 6. Д-моль із гр. пл., 16.00 Зробимо собі самі гектограф (для дітей), 16.20 Сп. ресітаиь Мих. Забойда-Сулинського (тенор) у супр. форт., 16.45 Гутірка із слухачами радія, 17.00 Столиця водників, 17.12 Сальон. музика, 17.50 Світ сміється — огляд закорд. гумору, 18.00 Моцарт: Квінтет е-дур, 18.30 С. Ашкеназі у львів. університеті, 18.45 Пісоньки з гр. пл., 19.00 Вартість слова, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Літаки й люди: Літаки без мотора, 20.00 Легка музика, 20.20 Вок. квартети Брамса, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Творчість Шопена, 21.35 Літ. нарис: Спадщина по молод. Польщі, 21.50 Про можливість лікування рака, 22.00 Концерт орх., 23.05 Ідемо до Еспанії — муз. авд. з гр. пл.

Четвер, 12. вересня 1935.

6.30 Ранішня авд., 6.33, 6.34 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., у перерві ок. 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 8.45 Ковтс: Льондонська сюіта з гр. пл., 9.00 Трансм. з корабля „Пілсудський", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Шк. концерт, 13.00 Музика півн. композиторів, 13.25 Хвилинка для жінок, 13.30 Концерт солістів із гр. пл., 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Легка музика з гр. пл., 16.00 Краків-Сосінець — опов. для мол. дітей, 16.15 Концерт орх., 16.45 Концерт хору, 17.00 Історія соціялізму в Польщі, 17.15 Симф. муз. з гр. пл., 17.30 Про книжку д-ра Б. Ґотліба: „Полен" (розмова з автором), 18.00 Квартет. мініятури в вик. см. квартету, 18.30 Моди. 18.40 Турист. інформатор, 18.45 Твори на гітару з гр. пл., 19.00 Про пластику, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Акт. гутірка, 20.00 Поважна музика з гр. пл., 20.15 Чин і слово. 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі. 21.00 Театр Уяви: Спасення Тад. Майснера, 21.35 Пісні (Шлемінська — сопр.), 22.00 Танк. музика, 23.05 Ідемо до Відня! (муз. авд. із гр. пл.)

БІРЖА.

Гроші.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.28—5.31 зол.

Нім. марка 1·55—1·60, фр. франки 34·85—35·00, шв. франки 172·50—173·00, фунти стерлінги 26·10—26·25, австр. шілінги 99·50 — 102, чеські корони 20·50—21·50, рум. леї 28·50—30·50, ліри 37·00—40·00.

Золото: Доляри 9.00—9·05, Франки фр. 34·40—34·80, Дукати 82·00—82·75, Корони 36·20—36·80, Рублі 4·60 — 4·70. 1 гр. зол. 5·924.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50, Фльорени 0·85, 1 гр ср. 0·07—0·08.

Преміївки.

Долярівки 52·50 — 54·00, Інвестиційна 106·00—108·00, Будівельна 41·25—43·00.

Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. З. 43·50—45·00, 5 проц. дол. Б. Г. 53·00—54·50, 4 проц. Зол. Б. Г. 41·50—43·00, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 44·50—46·00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 50·50—52·00, 4 проц. Б. Г. К. 61·00—64·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 проц. позичка м. Львова 46·00—47·50.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 10-го вересня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·30 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.34·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·50 „
1 л. молока	0·13 „
1 л. сметани	0·60 „
1 к. яєць	3·00—3·10 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Ціни на масло, молоко, сметану і яйця не змінились.

Тенденція на масло, молоко, сметану і яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 10. IX. п. р. платить своїм доставцям за 1 кг живої ваги птиці льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 80 дкг.	за 1 кг.	0·80 зол.
Мол. однор. кури I. кл.	„	0·90 „

Птицю приймає в кількости визначеного приділу для кожного свого доставця.

ОГОЛОШЕННЯ.

II. R. H. B. XII. 1772.

Окружний суд у Львові Виділ II. торговельний як Суд реєстровий у справі фірми: „Дністер, Товариство взаємних обезпечень у Львові дня 25. VI. 1935 розпорядив у торговельнім реєстрі вписати такого змісту: Викреслюється прокуру Льва Петрушевича і Романа Конашевича. До реєстру вписано дня 31. VIII. 1935

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.